

Σύγκρουση Βάσως Παπανδρέου - Ι. Παπαντωνίου για τον έλεγχο των κανονιστικών ρυθμίσεων

Του Δ. ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΣΕ ΑΜΕΣΗ προώθηση στη Βουλή «νόμου για τους νόμους» αναμένεται να προχωρήσει άμεσα η κυβέρνηση έπειτα και από την ντρεκτίβα του ΟΟΣΑ, η οποία υποχρεώνει τη χώρα μας να επισπεύσει τη μεταρρύθμιση των κανονιστικών ρυθμίσεων, δηλαδή τον τρόπο

κατάρτισης των νομοσχεδίων, της έκδοσης των υπουργικών αποφάσεων και της υπογραφής των προεδρικών διαταγμάτων, έτσι ώστε να εννοείται ο ανταγωνισμός, να εξυπηρετείται η αγορά και να βελτιώνεται η ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών.

Την κατάρτιση του «νόμου για τους νόμους», ο οποίος θα υλοποιεί ως τις 31

Μαρτίου 2001 τις δεσμεύσεις της χώρας μας έναντι του ΟΟΣΑ, έχει αναλάβει να προωθήσει η υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης κυρία Βάσως Παπανδρέου, η οποία, με την ιδιότητά της να προϊστάται της Επιτροπής Θεσμών, επιδιώκει να αναλάβει τον συντονισμό της μεταρρύθμισης των κανονιστικών ρυθμί-

σεων. Γι' αυτόν τον σκοπό μάλιστα απέστειλε και ειδικό ενημερωτικό σημείωμα στα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου, στο οποίο, αφού τους κάνει γνωστή την ντρεκτίβα του ΟΟΣΑ, τους προτείνει σε πρώτη φάση τη συγκρότηση Ειδικής Επιστημονικής Επιτροπής, η οποία θα αναζητήσει τρόπους υλοποίησής της.

Ένας νόμος για τους νόμους

Η ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ αυτή της κυρίας Παπανδρέου όμως εκτιμάται ότι δεν θα αλλάξει απλώς τη νομοπαρασκευαστική διαδικασία στην Ελλάδα, αλλά εκτιμάται ότι θα διαταράξει τις εθραυστες κυβερνητικές ισορροπίες. Και αυτό για δύο κυρίως λόγους: Ο πρώτος είναι ότι με το υπό κατάρτιση νομοσχέδιο θα αφαιρείται ουσιαστικά η αρμοδιότητα του ελέγχου των νομοθετικών πράξεων της κυβέρνησης από τον Γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου κ. Σ. Κοσμίδη και θα αποδίδεται σε ειδική επιτροπή, η οποία θα έχει αποστολή της να μεριμνεί για την τήρηση των κριτηρίων του ΟΟΣΑ. Ο δεύτερος είναι ότι ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τον έλεγχο της όλης διαδικασίας που αφορά, εκτός των άλλων, την προώθηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, την αναζωογόνηση της αγοράς και τη βελτίωση της εξυπηρέτησης των πολιτών έχει εκδηλώσει και ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας κ. Ι. Παπαντωνίου, ο οποίος είχε αναλάβει στο παρελθόν και σχετικές δεσμεύσεις έναντι του διεθνούς οργανισμού.

Ο ΟΟΣΑ συνιστά τη συγκρότηση επιτροπής από τη Βουλή ή την κυβέρνηση, η οποία θα επιφορτισθεί με την επανεξέταση των ρυθμίσεων με βάση τον κατάλογο των κριτηρίων ποιότητας του Οργανισμού

Τι προβλέπει η ντρεκτίβα του ΟΟΣΑ

• Η Υπουργική Επιτροπή

Τι αναφέρει όμως η ντρεκτίβα του ΟΟΣΑ για την κανονιστική μεταρρύθμιση στη χώρα μας, την οποία παρουσιάζει σήμερα «Το Βήμα»; Προτείνει και «αρχήν την υποστήριξη σε κυβερνητικό επίπεδο ευρείας πολιτικής για την κανονιστική μεταρρύθμιση με ξεκάθαρους στόχους και πλαίσιο εφαρμογής. Γι' αυτόν τον λόγο θεωρεί ότι θα πρέπει να δημιουργηθεί Υπουργική Επιτροπή που θα έχει αποστολή της να συντονίζει το κυβερνητικό έργο γύρω από αυτό το θέμα. Η Επιτροπή, σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ, θα πρέπει «να συντάσσει ετήσια έκθεση προς τη Βουλή για το πρόγραμμα της κανονιστικής μεταρρύθμισης», ενώ «τα μέλη της θα προέρχονται από το Γραφείο του Πρωθυπουργού, το υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, το υπουργείο Εσωτερικών, το υπουργείο Ανάπτυξης, το υπουργείο Δικαιοσύνης και από την Επιτροπή Ανταγωνισμού». Θα συνεπικουρείται επιπλέον από ειδική Γραμματεία η οποία θα έχει αρμοδιότητες, πρώτον, να υποβάλλει προτάσεις προς την Υπουργική Επιτροπή για την κανονιστική μεταρρύθμιση, δεύτερον, να συλλέγει πληροφορίες και

να συντονίζει το πρόγραμμα της κανονιστικής μεταρρύθμισης σε επίπεδο δημόσιας διοίκησης και, τρίτον, να διατυπώνει ανεξάρτητη γνώμη σε θέματα ρυθμίσεων.

Εκτός τούτων η ντρεκτίβα του ΟΟΣΑ διατυπώνει την άποψη ότι η Ελλάδα θα πρέπει να αποκτήσει και «τεχνική μονάδα ή υπηρεσία για την ποιότητα των ρυθμίσεων», η αποστολή και οι αρμοδιότητες της οποίας θα είναι: Πρώτον, η διενέργεια αντικειμενικών ελέγχων, όπως είναι η ποιότητα των ρυθμίσεων και η ανάλυση των επιπτώσεων των ρυθμίσεων στην προώθηση του ανταγωνισμού και στην ανά-

πτυξη της αγοράς. Δεύτερον, η παρακολούθηση και η ενθάρρυνση των απαραίτητων πρωτοβουλιών σε θέματα διοίκησης που θα συμπληρώνουν τη νομική προσέγγιση των κανονιστικών ρυθμίσεων που ακολουθείται στους κόλπους των υπουργείων. Τρίτον, η διάθεση ικανοποιητικών οικονομικών μέσων για τη συλλογή και την αξιολόγηση των πληροφοριών και την προσέλευση εμπειρογνομημόνων και ειδικών επιστημόνων. Τέταρον, ο προσδιορισμός των στόχων απόδοσης, του χρονοδιαγράμματος δράσης και η επανεξέταση των ρυθμίσεων που προωθούν τα υπουργεία με

βάση τις αρχές ποιότητας εξυπηρέτησης των πολιτών.

• Οι ειδικές εκθέσεις

Η ντρεκτίβα του ΟΟΣΑ εκτιμά ότι η κανονιστική μεταρρύθμιση στην Ελλάδα είναι ανάγκη να εφαρμοστεί «ρήμα προς ρήμα». Έτσι λοιπόν οι κανονιστικές ρυθμίσεις θα πρέπει σε πρώτη φάση να συνοδεύονται από ειδικές εκθέσεις, στις οποίες δεν θα αναγράφεται απλώς ο κόσμος που συνεπάνονται για τον κρατικό προϋπολογισμό - όπως συμβαίνει σήμερα - αλλά και οι επιπτώσεις και τα οφέλη που έχουν για τη

χώρα. «Υπό τις σημερινές δυνατότητες της διοίκησης» αναφέρεται χαρακτηριστικά «θα μπορούσαν να ληφθούν άμεσα ορισμένα πρακτικά μέτρα, όπως είναι η ενσωμάτωση στην αιτιολογική έκθεση που απαιτείται από το άρθρο 74 του Συντάγματος των 10 κριτηρίων ποιότητας των νόμων που έχει καταρτίσει ο ΟΟΣΑ. Η λίστα των κριτηρίων του ΟΟΣΑ θα μπορούσε να είναι υποχρεωτική για τη δευτερεύουσα νομοθεσία, δηλαδή τα προεδρικά διατάγματα και τις υπουργικές αποφάσεις. Επίσης οι απαντήσεις των υπηρεσιών στη λίστα του ΟΟΣΑ μπορούν να δημοσιοποιού-

• Η δεύτερη φάση

Σε δεύτερη φάση προτείνεται η υιοθέτηση εναλλακτικών λύσεων, αντί των κανονιστικών ρυθμίσεων, με στόχο να μειωθεί ο όγκος των προτεινόμενων ρυθμίσεων, συμπεριλαμβανομένης και της δευτερεύουσας νομοθεσίας (υπουργικές αποφάσεις, προεδρικά διατάγματα) σε όλους τους τομείς της δημόσιας διοίκησης και όχι μόνο στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος. «Ετσι η Ελλάδα» αναφέρεται χαρακτηριστικά «θα μπορούσε με την πάροδο του χρόνου να έχει μια πιο ευέλικτη και αποτελεσματική κανονιστική δομή, που θα ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της αγοράς. Αυτό θα μπορούσε να αφορά τη μείωση του όγκου των ρυθμίσεων. Οι εναλλακτικές λύσεις σε θέματα περιβάλλοντος θα μπορούσαν να είναι μοντέλο και για άλλους τομείς. Πριν από την τυπική εφαρμογή όμως του μέτρου αυτού σε όλες τις πολιτικές της κυβέρνησης, απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού στον δημόσιο τομέα και η εξοικείωσή του με τα εργαλεία εναλλακτικής πολιτικής».

Η αξιολόγηση των διατάξεων

ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ με την προώθηση της κανονιστικής μεταρρύθμισης ο ΟΟΣΑ εκτιμά ότι θα πρέπει να υπάρξει και «συγκέντρωση και αξιολόγηση των ισχυουσών ρυθμίσεων και εισαγωγή προγράμματος κωδικοποίησης και αξιολόγησης των νόμων έτσι ώστε να μειωθεί η νόμιμη αβεβαιότητα». Γι' αυτό το θέμα προτείνονται τα εξής: Πρώτον, η επανεξέταση των ρυθμίσεων να γίνεται ανά τομέα και να ξεκινάει από τους πιο σημαντικούς οικονομικούς τομείς. Δεύτε-

ρον, σημείο αναφοράς για τον έλεγχο της αναγκαιότητας των ρυθμίσεων να είναι και πάλι η λίστα των κριτηρίων ποιότητας του ΟΟΣΑ. Τρίτον, η Βουλή ή η κυβέρνηση για την υποστήριξη της επανεξέτασης αυτής θα μπορούσε να συστήσει μια ανεξάρτητη επιτροπή που θα αναλάβει αυτό το έργο. Τέταρον, η Ελλάδα θα μπορούσε να αποκτήσει ένα ευρύτερο με δλους τους νόμους, περιλαμβανομένης και της δευτερεύουσας νομοθεσίας.

Κρίνεται αναγκαία ακόμη η βελτίωση των μηχανισμών της διοίκησης που έχουν άμεση σχέση με την εξυπηρέτηση των πολιτών. Τα στοιχεία τα οποία θα πρέπει να ληφθούν υπόψη είναι «η παροχή κινήτρων, η μεγαλύτερη ευελιξία της δημόσιας διοίκησης σε ό, τι αφορά τη μεταβίβαση πόρων και αρμοδιοτήτων, η αποδοτικότητα των υπηρεσιών και η βελτίωση του συντονισμού και της συνεργασίας μεταξύ των υπουργείων».